

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania J. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Tomaszowie
Mazowieckim
o rekompensatę za pracę w warunkach szczególnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 czerwca 2024 r.,
zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 9 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 775/22,

I. oddala zażalenia;

**II. zasądza od J.M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddziału w Tomaszowie Mazowieckim kwotę 240,00
(dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 stycznia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił wartość przedmiotu sporu skargi kasacyjnej J. M. od wyroku Sądu Apelacyjnego z 7 czerwca 2023 r. na kwotę 9.692 zł, w związku z czym odrzucił skargę kasacyjną oraz obciążył skarżącego kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 240 zł. Sąd Apelacyjny wskazał, że niniejsza

sprawa jest sprawą majątkową w której dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej warunkowana jest osiągnięciem progu kasacyjności, wskazanego w art. 398² § 1 k.p.c. Dokonane przez organ rentowy w ramach sprawdzenia wyliczenie, było jasne, pełne oraz zgodne tak z podstawą z art. 22 k.p.c. jak i metodą wyliczenia determinowana rozumieniem przepisu art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych. Przeprowadzone w tym zakresie hipotetyczne wyliczenie wskazało rekompensaty w kwocie 31.343,48 zł. Ustalona kwota rekompensaty, pozwoliła na wyliczenie kwoty emerytury z rekompensatą. Znając wysokość emerytury bez rekompensaty oraz wysokość emerytury z rekompensatą, możliwe było wyliczenie różnicy pomiędzy tymi świadczeniami za okres jednego roku. Dokonane w tym zakresie wyliczenie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie pozostawia wątpliwości co do tego, że przedmiot kasacyjnego zaskarżenia nie spełnia progu kasacyjności - wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia, jest wartością niższą niż próg wskazany w art. 398² § 1 k.p.c., co nakazuje odrzucenie skargi kasacyjnej.

Zażaleniem z 4 stycznia 2024 r. pełnomocnik powoda zaskarżył w całości postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 stycznia 2024 r., zarzucając naruszenie:

1. art. 22 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. przez jego wadliwe zastosowanie, polegające na przyjęciu za organem rentowym, że kwota rekompensaty wskazana przez organ rentowy, a następnie uwzględniona do wyliczenia różnicy pomiędzy emeryturą hipotetyczną, a emeryturą faktycznie przyznaną odwołującej, daje podstawę do uznania, iż w skali roku odwołująca otrzymałaby jedynie 9.691,17 zł., co wynikać ma z wyliczenia za okres od 1 sierpnia 2021 r. do 28 lutego 2022 r., gdy Pan powód złożył wniosek 31 sierpnia 2021 r., a organ wydał decyzję 22 września 2021 r. brak jest natomiast danych wskazujących na różnicę między hipotetyczną kwotą emerytury, jaką skarżący otrzymywałby, gdyby jego żądanie ustalenia wysokości świadczenia zostało uwzględnione, obliczoną przez przyjęcie wskaźnika hipotetycznych 15 lat wymaganych do rekompensaty, a emeryturą w kwocie faktycznie pobieranej, a to wymaga znajomości wysokości kapitału początkowego, który podlega następnie zsumowaniu z wartością rekompensaty (art. 23 ust. 2 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych). Zwaloryzowana kwota tak obliczonego kapitału początkowego na dzień przyznania ubezpieczonemu emerytury daje

wartość, na podstawie której możliwe byłoby ustalenie wysokości emerytury, jaką pobierałaby, gdyby nabył prawo do rekompensaty (kwota zaewidencjonowanych składek na koncie z uwzględnieniem waloryzacji + kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego z uwzględnieniem rekompensaty podzielona następnie przez wskaźnik średniego dalszego trwania życia;

2. naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie: art. 327¹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 361 k.p.c. przez brak wskazania w uzasadnieniu postanowienia, z jakiego względu Sąd oparł się na informacji organu rentowego w zakresie wyliczenia wartości przedmiotu sporu i zupełnie w tym zakresie pominął własne dyrektywy weryfikowalnego wyliczenia rekompensaty.

Podnosząc powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, według norm przepisanych wraz z odsetkami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione. Sąd Apelacyjny, wbrew twierdzeniom autora zażalenia, nie naruszył wskazanych w zażaleniu przepisów proceduralnych, tj. art. 22 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c., jak również art. 327¹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 361 k.p.c.

Nie ulega wątpliwości, że sprawa o rekompensatę mieści się w katalogu spraw majątkowych. Sprawa o wysokość emerytury nie jest bowiem sprawą o prawo do emerytury, a więc o dopuszczalności skargi kasacyjnej w takim przypadku decyduje faktyczna wartość sporna (art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.), a nie wartość określona w sposób dowolny przez stronę procesu. Do skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie o

roszczenie, stanowiące różnicę między kwotą otrzymywanej emerytury, a kwotą świadczenia żądanego przez osobę ubezpieczoną, nie ma zastosowania wyłączenie ze zdania drugiego art. 398² § 1 k.p.c. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się, wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.) ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. w odniesieniu do świadczeń przyszłych, a w odniesieniu do świadczeń zaległych na podstawie art. 19 § 1 k.p.c. Natomiast, w przypadku dochodzenia świadczeń przyszłych i zaległych - stosuje się art. 21 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 4 kwietnia 2012 r., III UZ 3/12, Legalis nr 526690; 14 marca 2019 r., I UZ 4/19, Legalis nr 1883364; 13 stycznia 2021 r., I UZ 20/20, Legalis nr 2587301; 26 kwietnia 2022 r., III UZ 33/21, Legalis nr 2764767; 17 maja 2023 r., I UZ 19/22, Legalis nr 2937488; 22 listopada 2023 r., I UZ 11/23, Legalis nr 3024204).

Organ rentowy wyjaśnił, w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, że miesięczna kwota emerytury skarżącego bez rekompensaty w okresie od 1 sierpnia 2021 r. do 28 lutego 2022 r. wynosi 5.016,63 zł, zaś od 1 marca 2022 r. do 31 lipca 2022 r. wynosi 5.367,79 zł. Natomiast miesięczna kwota emerytury skarżącego wraz z rekompensatą, w okresie od 1 sierpnia 2021 r. do 28 lutego 2022 r., wynosi 5.801,34 zł, zaś od 1 marca 2022 r. do 31 lipca 2022 r. - wynosi 6.207,43 zł. Miesięczna różnica w wysokości, pomiędzy kwotą emerytury z rekompensatą, a kwotą emerytury bez rekompensaty, od 1 sierpnia 2021 r. do 28 lutego 2022 r. wynosi 784,71 zł., zaś od 1 marca 2022 r. do 31 lipca 2022 r. wynosi 839,64 zł. Wartości przedmiotu zaskarżenia w przedmiotowej sprawie wynosi więc, jak to ustalił Sąd Apelacyjny, 9.691,17 zł. [tj. (784,71x7) + (839,64x5)] – a więc poniżej progu ustawowego, niezbędnego dla możliwości wniesienia środka nadzwyczajnego, jakim jest skarga kasacyjna (art. 398² § 1 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy, w myśl art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie § 9 ust. 2 w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

[a†]